

บทที่ 6

ผังระบบ (System Flow Chart)

วัตถุประสงค์ของบทนี้

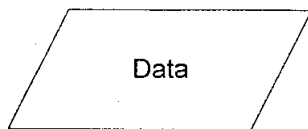
1. การใช้ผังระบบในการออกแบบระบบ
2. ประโยชน์ของการใช้ผังระบบ
3. สัญลักษณ์และความหมายในการนำไปใช้
4. การออกแบบระบบงานโดยใช้ผังระบบ

เจตนาของการใช้ผังระบบ

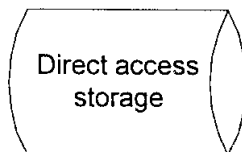
การออกแบบระบบนั้น เราสามารถใช้ผังได้หลายชนิด เช่น ใช้ ผังระบบ (System Flow) ซึ่ง เป็นการออกแบบระบบในเชิงของ Physical Flow ในขณะที่เราใช้ผังการเคลื่อนไหวของข้อมูล (DFD) เพื่อแสดงถึงการเคลื่อนไหวของข้อมูล และ ปฏิบัติการที่ทำกับข้อมูล ปกติการใช้ ผังระบบ นั้น เราจะได้ประโยชน์หลายประการจากการใช้ผังระบบเพื่ออธิบาย ถึงการทำงานของระบบ

สัญลักษณ์ที่เราใช้กันในการเขียนผังระบบ ประกอบด้วย

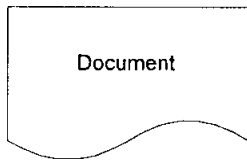
1. Input/Output เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการนำข้อมูลเข้า หรือ ข้อมูลออก

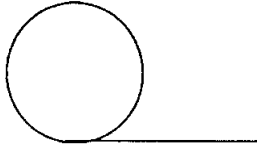
2. Magnetic Disk เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการใช้อุปกรณ์ที่สามารถเป็น Online Storage ซึ่งหมายความว่าแฟ้มข้อมูลที่จัดเก็บบนสื่อนี้ สามารถเป็นไปได้ทั้งแฟ้มข้อมูลแบบเรียงลำดับ หรือแบบสุ่ม

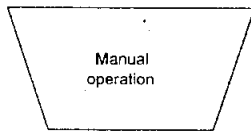
3. เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการแสดงผลข้อมูลออกมาในรูปแบบของเอกสาร

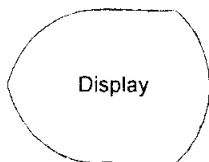
4. เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงเทปแม่เหล็กที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบเรียงลำดับ

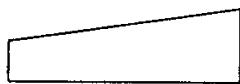
5. เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงปฏิบัติการที่ใช้แรงงานคนเข้าช่วย

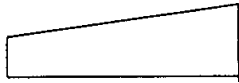
5. สัญลักษณ์แสดงถึงสิ่งที่แสดงออกทางจอภาพ เช่น การสอบถามข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันเราสามารถใช้จอภาพชนิดพิเศษที่จะมีความสามารถในการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ได้ โดยอาศัยอุปกรณ์พิเศษเช่นปากกาชนิดพิเศษ หรือบางชนิดของจอภาพเราสามารถรับข้อมูลโดยใช้ระบบสัมผัสได้

6. สัญลักษณ์ที่แสดงถึงการรับข้อมูลโดยการป้อนเข้าทางแป้นพิมพ์

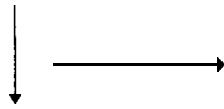
7. สัญลักษณ์ที่แสดงถึงการรับข้อมูลโดยการป้อนเข้าทางแป้นพิมพ์

8. สัญลักษณ์ที่แสดงถึงจุดเริ่มต้นหรือจุดจบของระบบงาน

9. ลูกศรแสดงทิศทางการส่งต่อลำดับการทำงาน

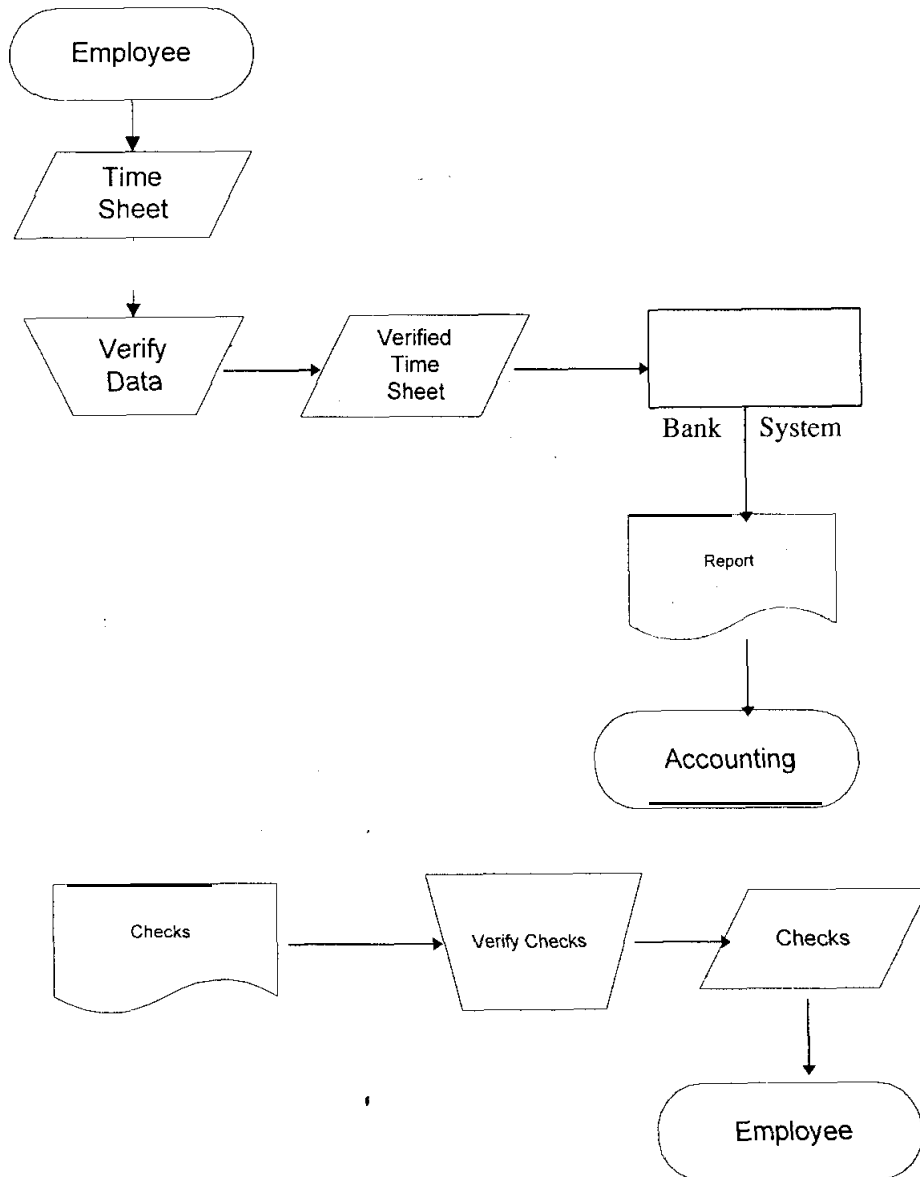
เจตนาและประโยชน์ของการออกแบบระบบโดยใช้ผังระบบ (System Flow Chart)

1. เป็นผังที่แสดงถึงระบบในเชิงกายภาพ โดยการเน้นที่อุปกรณ์ที่ใช้งานคือระบบส่วนเครื่องของคอมพิวเตอร์ (Physical Device)
2. เป็นผังที่แสดงทิศทางการส่งต่อ หรือที่เรียกว่าขั้นตอนการปฏิบัติงาน
3. เป็นผังที่แสดงองค์ประกอบของโปรแกรมอย่างหยาบๆว่าจะมีการปฏิบัติการอะไรบ้าง
4. เป็นเครื่องมือของนักวิเคราะห์และออกแบบระบบที่ใช้เป็นเครื่องมือในการออกแบบในส่วน of ระบบเครื่อง (Hardware)
5. เราอาจใช้ผังนี้เพื่อลำดับตารางการทำงาน of ระบบใหม่ที่จะสร้างขึ้นมา
6. สามารถใช้ผังระบบนี้ทำหน้าที่ในการแบ่งงานทางด้านบุคลากรในแต่ละลำดับ of การทำงานในระบบ
7. ในอนาคตเมื่อมีการออกแบบระบบใหม่ ผังระบบอันเก่าจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการนำไปสู่การสร้างระบบใหม่ต่อไป
8. ผังระบบจะแสดงถึงบรรดาเพิ่มข้อมูลต่างๆที่ปรากฏในระบบว่ามีเพิ่มข้อมูล หรือระบบฐานข้อมูลอะไรบ้าง เราจัดเก็บอยู่ในอุปกรณ์อะไร

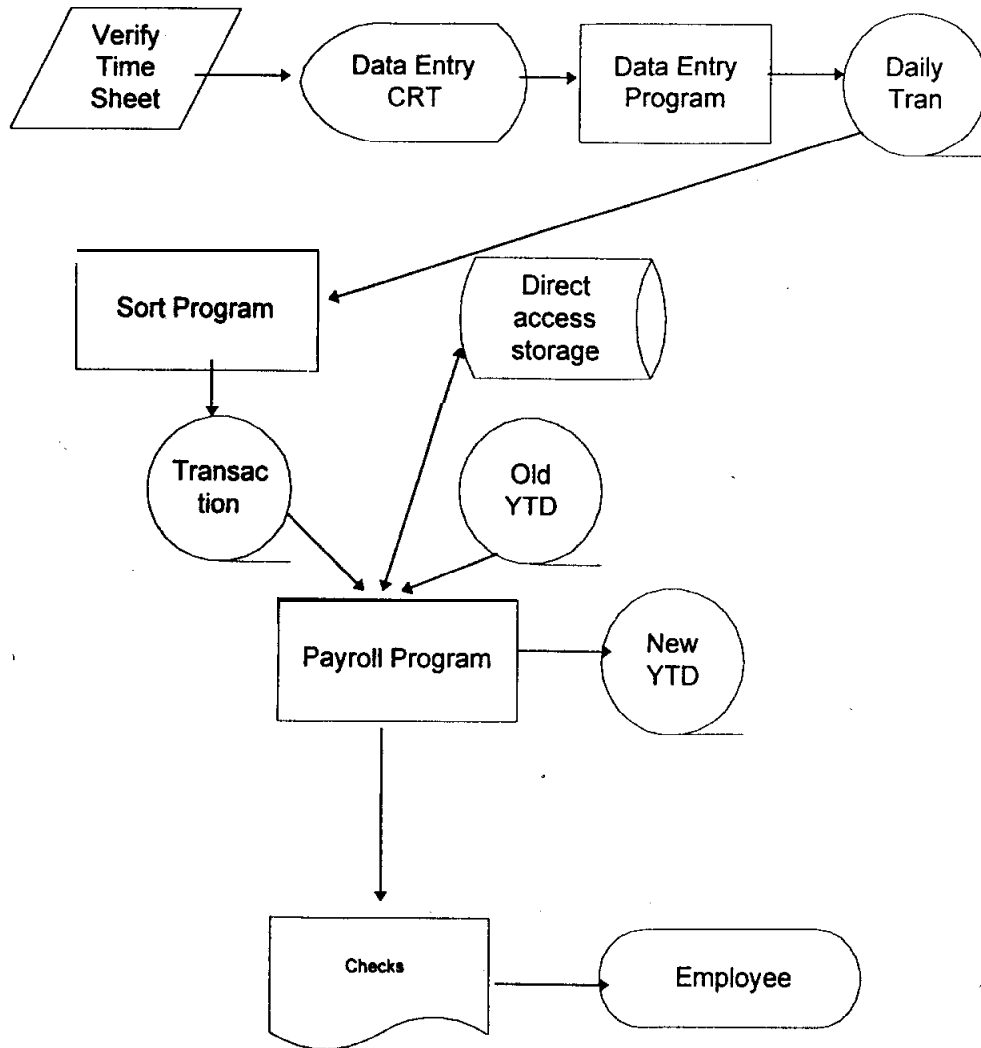
วิธีการเขียนผังระบบนั้นเราสามารถดำเนินการได้แบบ จากบนลงล่าง (Top Down)
และจากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างการเขียนผังระบบในระบบการทำบัญชีเงินเดือน โดยจะเริ่มจากผังของการปฏิบัติงานที่
เรียกว่า Logical Flow แล้วออกแบบโดยใช้ผังระบบแทน

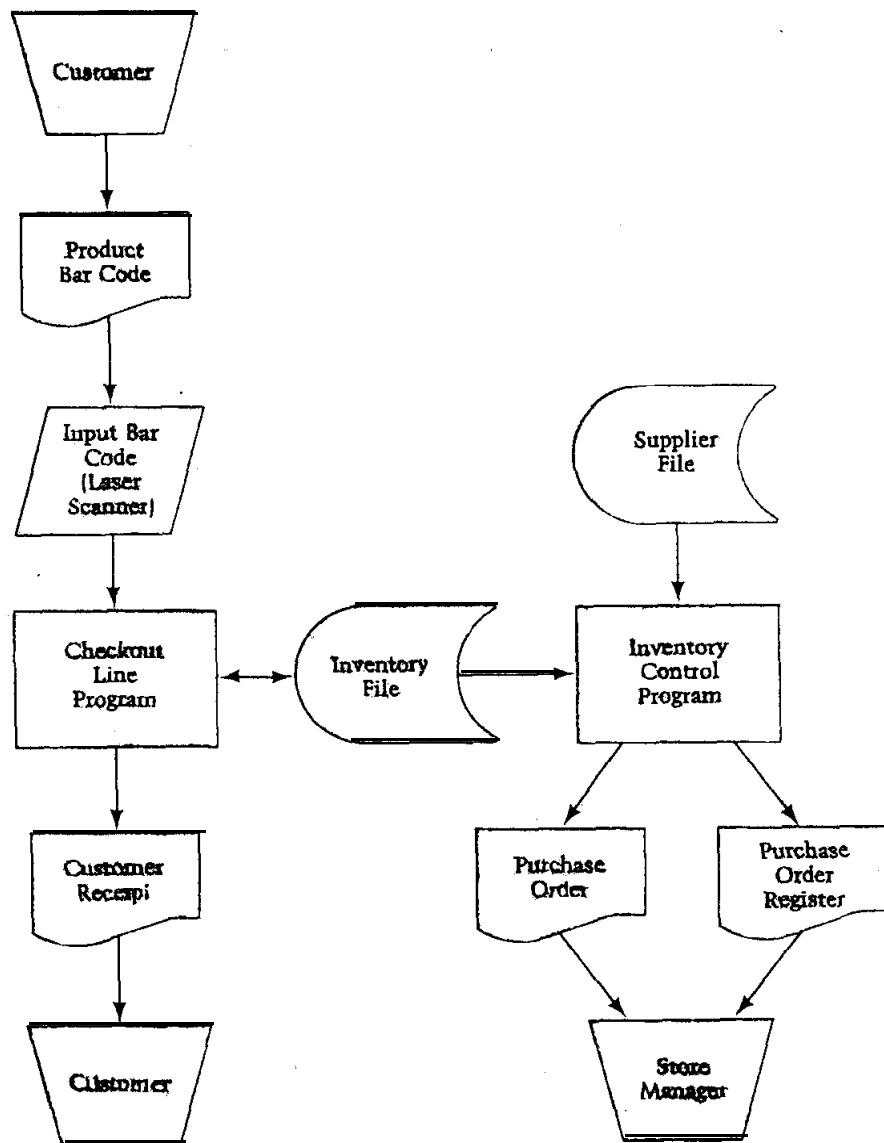
ตัวอย่างที่ 1 ผังระบบการทำบัญชีเงินเดือนในรูปแบบของ logical flow

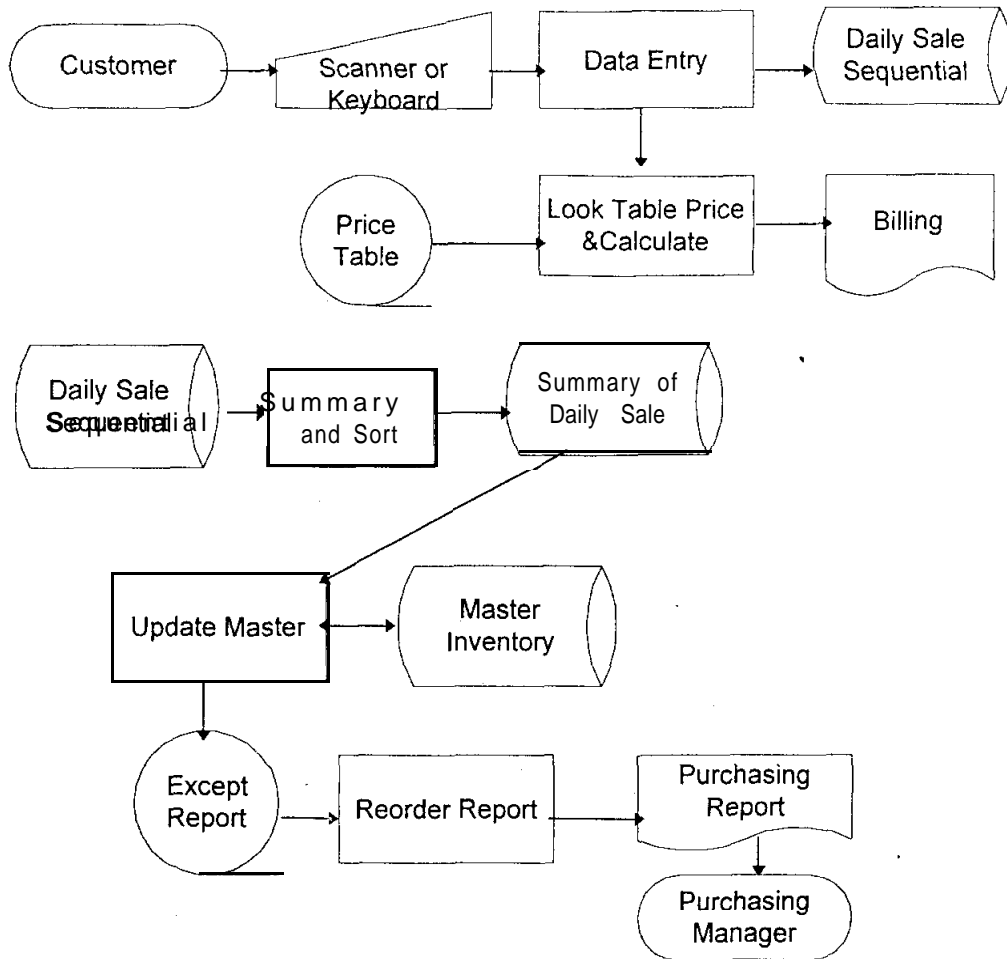
ภาพที่ 6.1 ตัวอย่างผังระบบเงินเดือน

ภาพที่ 6.2 ผังระบบในบริษัท J&W Food Mart ซึ่งแสดงระบบการขายและการควบคุมสินค้าคงคลัง

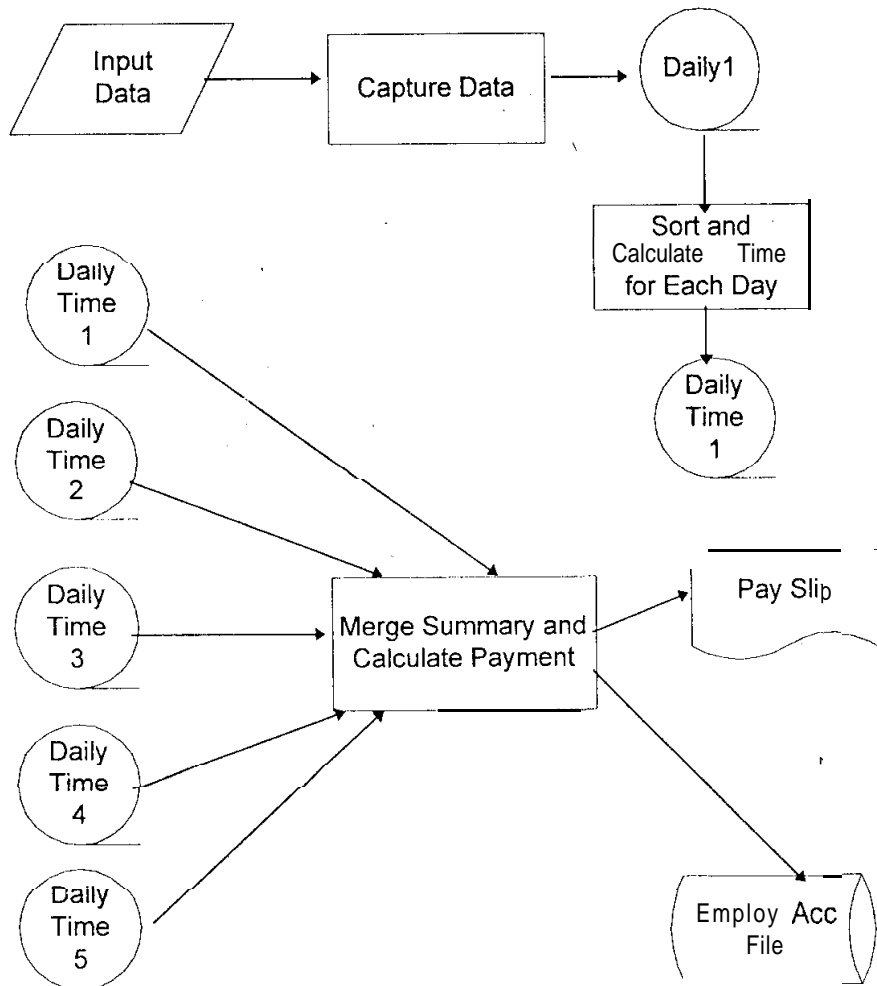

ภาพที่ 6.3 ผังระบบในร้านสรรพสินค้าขายปลีกแห่งหนึ่ง

ภาพที่ 6.4 ฟังก์ชันในระบบงานเก็บรวบรวมเวลาและคิดค่าแรงของพนักงานรายวันในแต่ละสัปดาห์

แบบฝึกหัดท้ายบท

1. จงอธิบายถึงประโยชน์ที่ได้จากการออกแบบระบบโดยการใช้ผังระบบ
2. จงเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียระหว่างการใช้ผังระบบและการใช้ผังกระแสข้อมูล เพื่อนำไปออกแบบระบบ
3. ผังระบบมีความเกี่ยวข้องกับการเลือกอุปกรณ์ระบบคอมพิวเตอร์อย่างไร
4. ให้นำกรณีปัญหาตัวอย่างศึกษาที่ 3 มาออกแบบโดยการเขียนแสดงด้วยผังระบบ